

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 281/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia zákazu mučenia, práva na spravodlivé súdne konanie, na účinný prostriedok nápravy a zákazu diskriminácie podľa čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005, Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 198/2006, Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 56 Er 3303/2007 a Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 18 CoE 189/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júna 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia zákazu mučenia, práva na spravodlivé súdne konanie, na účinný prostriedok nápravy a zákazu diskriminácie podľa čl. 3, čl. 6 ods. 1, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005, Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 198/2006, Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 56 Er 3303/2007 a Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 18 CoE 189/2009. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 7. júna 2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005 zákonná sudkyňa JUDr. P. síce „*stihla poprekrúcať kdečo, čo jej prišlo na rozum*“, ale vyhla sa tomu, aby žalovanému nariadila predložiť dôkazy o zaplatení elektrickej energie a zemného plynu. Ak totiž dôkazy o zaplatení nie je schopný zabezpečiť žalobca (teda sťažovateľ), potom ich má zabezpečiť súd, pričom bez toho nie je možné vyhlásiť, že sťažovateľ neunesol bremeno dokazovania. Krajský súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 198/2006 iba zopakoval vyjadrenia Okresného súdu Čadca, pričom v zápisnici o pojednávaní chýbali tvrdené údaje o trestnej činnosti žalovaného a neboli hodnotené potvrdenia o zaplatení energií žalovaným. Krajský súd v Žiline potvrdil protizákonný rozsudok Okresného súdu Čadca ďalším protizákonným rozhodnutím. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 17/08-8 dôvodná sťažnosť sťažovateľa proti uvedeným rozhodnutiam bola odmietnutá bez preskúmania spisu sp. zn. 10 C 32/2005.

V konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 56 Er 3303/2007 bola odmietnutá požiadavka sťažovateľa o odklad exekúcie pohľadávky žalovaného na náhradu trov konania vyplývajúcej zo súdneho sporu vedeného Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005. Sťažovateľ žiadal o odklad exekúcie do skončenia konania na Európskom súde pre ľudské práva, pričom stále trval na tom, že žalovaný mal preukázať zaplatenie poplatkov za energie. Sťažovateľ podal aj návrh na obnovu konania a hoci Okresnému súdu Bratislava II bola doručená kópia návrhu na obnovu konania, napriek tomu v exekúcii pokračoval. V konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 18 CoE 89/2009 uznesením č. k. 18 CoE 189/2009-87 z 11. marca 2010 bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava II o zamietnutí návrhu sťažovateľa ako povinného na povolenie odkladu exekúcie.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005, porušenie čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v konaní vedenom Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 198/2006, porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II pod sp. zn. 56 Er 3303/2007 a porušenie čl. 6 ods. 1, čl. 3 a čl. 14 dohovoru v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 18 CoE 189/2009 s tým, aby

ústavný súd zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 10 C 32/2005-47 z 31. januára 2006, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 198/2006 zo 4. apríla 2007, uznesenia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 56 Er 3303/2007 z 2. decembra 2008, č. k. 56 Er 3303/2007-42 z 26. februára 2009 a č. k. 56 Er 3303/2007-43 zo 4. marca 2009, ako aj uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 18 CoE 189/2009-87 z 11. marca 2010. Sťažovateľ ďalej požaduje priznanie satisfakcie vo výške po 10 000 € od Okresného súdu Čadca a Okresného súdu Bratislava II, ako aj vo výške po 30 000 € od Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Bratislave. Trvá aj na náhrade trov právneho zastúpenia advokátom, pričom zároveň žiada, aby mu ústavný súd ustanovil advokáta v konaní o sťažnosti, keďže nemá žiaden príjem, je invalidný, ťažko zdravotne postihnutý a je zjavne súdmi prenasledovaný a diskriminovaný.

Z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 198/2006 zo 4. apríla 2007 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 10 C 32/2005-47 z 31. januára 2006. Okresný súd Čadca zamietol žalobu sťažovateľa proti žalovanému o zaplatenie 2 370 Sk s prísl. Sťažovateľovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 3 980 Sk na účet právneho zástupcu žalovaného. Rozsudok bol sťažovateľovi podľa rukou písanej poznámky doručený 7. júna 2007.

Z uznesenia Okresného súdu Bratislava II č. k. 56 Er 3303/2007-42 z 26. februára 2009 vyplýva, že v exekučnej veci oprávneného (žalovaného v konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005) proti sťažovateľovi ako povinnému bolo konanie o námietkach sťažovateľa proti exekúcii zastavené, keďže sťažovateľ na výzvu súdu nezaplatil súdny poplatok za podané námietky vo výške 66 € (2 000 Sk), hoci výzvu prevzal 21. októbra 2008. Uznesenie bolo sťažovateľovi podľa rukou písanej poznámky doručené 13. marca 2009.

Z uznesenia Okresného súdu Bratislava II č. k. 56 Er 3303/2007-43 zo 4. marca 2009 vyplýva, že ním bol návrh sťažovateľa ako povinného na povolenie odkladu exekúcie zamietnutý. Podľa názoru súdu dôvody na odklad exekúcie uvádzané sťažovateľom nezodpovedajú zákonným dôvodom. Uznesenie bolo sťažovateľovi podľa rukou písanej poznámky doručené 13. marca 2009.

Z uznesenia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 56 Er 3303/2007 z 2. decembra 2008 vyplýva, že ním bol návrh sťažovateľa ako povinného na povolenie odkladu exekúcie z 11. septembra 2008 a 24. októbra 2008 zamietnutý. Sťažovateľ podaním z 11. septembra 2008 a 24. októbra 2008 uplatnil jednak námietky proti exekúcii a zároveň ju žiadal aj zastaviť do ukončenia trestného konania vedeného Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky pod sp. zn. IV/1 Gn 888/08. Tieto podania súd vyhodnotil ako návrhy na odklad exekúcie. Podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená. Súd dospel k záveru, že dôvody uvedené v podaniach sťažovateľa nie sú dôvodmi na odklad exekúcie podľa citovaného ustanovenia.

Z uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 18 CoE 189/2009-87 z 11. marca 2010 vyplýva, že ním bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 56 Er 3303/2007 z 2. decembra 2008. V podanom odvolaní sťažovateľ namietal, že exekučný titul bol výsledkom kriminálneho výkonu súdnictva na Okresnom súde Čadca a Krajskom súde v Žiline, keďže súdy prekrúcali skutkový stav a vyhýbali sa takému nevyvrátiteľnému dôkazu, akým bolo odmietnutie podpísať preberací protokol zo strany oprávneného. Preto je podľa názoru sťažovateľa daný zjavný dôvod na zastavenie exekúcie až do rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva. Okrem toho sťažovateľ namietal, že v tomto čase nemá žiaden príjem, je plne invalidný a ťažko zdravotne postihnutý, nemá možnosť zárobku, avšak potom, ako bude úspešný vo viacerých konaniach na Európskom súde pre ľudské práva, bude mať dostatok financií na zaplatenie čohokoľvek. Sťažovateľ požadoval, aby bola exekúcia zastavená. Podľa názoru súdu nie je splnená žiadna zo zákonných podmienok na povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 1, resp. ods. 2 Exekučného poriadku.

Z uznesenia ústavného súdu č. k. I. ÚS 17/08-8 zo 17. januára 2008 vyplýva, že ním bola odmietnutá sťažnosť pre porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru v konaniach vedených Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005 a Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 198/2006. Vo vzťahu k tej časti

sťažnosti, ktorá smerovala proti konaniu vedenému Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005, konštatoval ústavný súd nedostatok svojej právomoci a časť sťažnosti smerujúcu proti konaniu vedenému Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 198/2006 považoval za zjavne neopodstatnenú.

Ústavnému súdu sa nepodarilo zistiť na Okresnom súde Bratislava II, či sťažovateľ podal, alebo nepodal odvolanie proti uzneseniam Okresného súdu Bratislava II č. k. 56 Er 3303/2007-42 z 26. februára 2009 a č. k. 56 Er 3303/2007-43 zo 4. marca 2009.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu vedenému Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005 a Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 198/2006 pre namietané porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru považuje ústavný súd za neprípustnú.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Z uznesenia ústavného súdu č. k. I. ÚS 17/08-8 zo 17. januára 2008 je nepochybné, že sťažovateľ už raz namietal porušenie čl. 6 dohovoru v konaniach vedených Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 10 C 32/2005 a Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 198/2006. Preto je neprípustné konať o opakovanej námietke porušenia toho istého práva.

Teraz však sťažovateľ namieta popri porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru aj porušenie čl. 13 dohovoru v konaní vedenom Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 6 Co 198/2006. Takúto námietku v predchádzajúcej svojej sťažnosti neuplatnil. V tomto rozsahu preto sťažnosť nemožno považovať za neprípustnú. Je však oneskorene podaná.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Vzhľadom na to, že rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 198/2006 zo 4. apríla 2007 bol sťažovateľovi podľa rukou písanej poznámky doručený ešte 7. júna 2007, sťažnosť odovzdaná na poštovú prepravu 7. júna 2010 je oneskorene podaná, a to dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Za oneskorenú považuje ústavný súd aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami Okresného súdu Bratislava II č. k. 56 Er 3303/2007-42 z 26. februára 2009 a č. k. 56 Er 3303/2007-43 zo 4. marca 2009, keďže obe uznesenia sťažovateľ prevzal ešte 13. marca 2009 a sťažnosť ústavnému súdu podal až 7. júna 2010.

K tejto časti sťažnosti ústavný súd navyše uvádza, že proti obom uzneseniam bolo prípustné odvolanie. Zo sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ využil právo podať proti uzneseniam odvolanie (nič také v sťažnosti netvrdí a nepredložil ani žiaden dôkaz o prípadnom podaní odvolania). Ústavnému súdu sa nepodarilo krátkou cestou zistiť na Okresnom súde Bratislava II, či proti uzneseniam bolo, alebo nebolo podané odvolanie.

Možno konštatovať, že pokiaľ sťažovateľ odvolanie proti uzneseniam nepodal, potom nevyčerpal opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu označeného práva poskytuje a na ktorého použitie bol oprávnený. Preto v takomto prípade ďalším možným dôvodom odmietnutia tejto časti sťažnosti bola jej neprípustnosť v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ak sťažovateľ podal proti uzneseniam odvolanie, potom prichádzalo do úvahy aj odmietnutie tejto časti sťažnosti pre nedostatok právomoci ústavného súdu s ohľadom na jej subsidiárnu povahu vyplývajúcu z čl. 127 ods. 1 ústavy. V takom prípade by právomoc poskytnúť ochranu označenému právu sťažovateľa mal Krajský súd v Bratislave v rámci odvolacieho konania.

Odlišná je situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 56 Er 3303/2007 z 2. decembra 2008 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 18 CoE 189/2009-87 z 11. marca 2010.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá sa týka uznesenia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 56 Er 3303/2007 z 2. decembra 2008, nie je daná právomoc ústavného súdu. Ako to totiž vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, pričom sťažovateľ odvolanie aj podal. Preto právomoc poskytnúť ochranu označenému právu sťažovateľa mal Krajský súd v Bratislave v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Namietané porušenie čl. 6 ods. 1, čl. 3 a čl. 14 dohovoru uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 18 CoE 189/2009-87 z 11. marca 2010 považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnené.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Sťažovateľ dvoma podaniami požiadal o zastavenie exekúcie do ukončenia trestného konania, keďže podal trestné oznámenie v súvislosti s rozhodnutiami všeobecných súdov tvoriacimi exekučný titul. Všeobecné súdy vyhodnotili tieto podania ako návrhy na odklad exekúcie, pričom dospeli k záveru, že sťažovateľom uvádzané dôvody pre takýto postup

nezodpovedajú zákonným dôvodom na odklad exekúcie vyplývajúcim z ustanovenia § 56 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku.

Podľa názoru ústavného súdu rozhodnutia všeobecných súdov nemožno považovať za arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Preto ani niet dôvodu na to, aby ústavný súd do týchto záverov zasiahol. Z podaní sťažovateľa je zrejmé, že odklad exekúcie navrhuje najmä preto, lebo rozhodnutia všeobecných súdov tvoriace exekučný titul nepovažuje za spravodlivé. Podľa jeho názoru všeobecné súdy mu v sporovom konaní neumožnili preukázať, že žalovaný (v exekučnom konaní oprávnený) mu dlhoval. Námiетка nezákonnosti, resp. nesprávnosti rozhodnutia tvoriaceho exekučný titul však nie je v rámci exekučného konania možná a relevantná. Tvrdený nedostatok príjmov na strane sťažovateľa nie je prechodného rázu (ako to predpokladá ustanovenie § 56 ods. 1 Exekučného poriadku), ale ide o trvalý stav daný najmä zdravotnými ťažkosťami sťažovateľa. Aj táto námiетка sťažovateľa je vlastne námietkou nesprávnosti exekučného titulu, teda toho, že súdy v sporovom konaní nepostupovali pri posudzovaní náhrady trov konania sťažovateľa ako neúspešného účastníka v súlade s ustanovením § 150 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého z dôvodov hodných osobitného zreteľa nemali víťaznému žalovanému (v exekučnom konaní oprávnenému) náhradu trov konania priznať.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2010